

Andro Maneran-tany ho an'ny Fitantanam-piainana Kristiana
02 Desambra 2017
Mpanome amin'ny Vanin'andro Rehetra

Fampidirana

Misy vanin'andro sasany eo amin'ny fiainana izay hanirantsika hanome kokoa mihoatra noho ny amin'ny vanin'andro hafa. Amin'ny ankapobeny dia ambony kokoa ny fironana hanome, rehefa mahatsiaro nahazo fitahiana isika na rehefa nandray betsaka. Rehefa manify anefa ny vola ary rehefa betsaka ireo fisedrana sy adidy, dia misalasala isika ny hanome ny an'ny Tompo sy amin'ny hafa. Ao amin'ny Ohabolana 21:26b I Solomona dia manambara fa ny manome amin'ny fotoana tsy tapaka, manome amin'ny vanin'andro rehetra, no idealy ho an'ny mpino: *“fa ny marina kosa manome ka tsy mba mahihitra.”* Misy andian'ny mpino, ireo Makedoniana, izay nanapa-kevitra ny hanaraka an'io hoe manome amin'ny vanin'andro rehetra io. Ahoana no nahatanterahany izany? Ohatry ny ahoana no nomeny? (Vavaka)

Fizarana I: Ny ilàna Fanangonana Ankapobeny

I Paoly dia nanana hevitra hanaovana fanangonana nanerana ny Fiangonana Kristiana voalohany, niaraka tamin'ny Asa Fitorian-teny nataony. Manana antsipiriany mahakasika izany isika ao amin'ny 1 Korintiana 16:1 sy andininy faha 3. *“Ary ny amin'ny famoriam-bola ho an'ny olona masina, dia mba manaova koa hianareo toy izay nasaiko nataon'ny fiangonana any Galatia.”* *“Ary rehefa tonga aho, dia izay sitrakareo no hirahiko hitondra taratasy hanatitra ny fiantranareo ho any Jerosalema”.*

Niatrika fihaikana makadiry ireo Kristiana Jiosy. Nisy mosary mahery vaika nanodidina an'I Jerosalema tany Jodia. Toy izao no fivakin'ny Asa 11:27-29: *“Ary tamin'izany andro izany dia nisy mpaminany sasany avy tany Jerosalema nankany Antiokia. Ary nitsangana ny anankiray tamin'ireny, izay atao hoe Agabo, fa voatsindrin'ny Fanahy izy ka nilaza fa hisy mosary be eran'ny tany rehetra. Ary dia tonga izany tamin'ny andron'I Klaodio. Ary ny mpianatra ninia hampitondra zavatra arak any ananany hamonjy ny rahalahy izay nonina tany Jodia.”*

Ny tanjon'ilay fanangonana dia ny hanao vonjy ranovaky ho an'ireo vahoakan'Andriamanitra tany Jodia, izay tena nijaly mafy. Ny Apostoly Paoly na dia niantso ny tenany ho apostolin'ny Jentilisa aza, dia tena sahiran-tsaina ary naniry hanao vonjy ranovaky ho an'ireo Kristiana Jiosy. Ohatry ny firaisan-kina io, ary ny Fiangonana Voalohany dia tsy hoe iray tamin'ny Teny fotsiny fa iray tamin'ny fifampiahiana ihany koa, na dia teo aza ireo fahasamihafana ara-kolontsaina sy ara-pirenena. Io fanao io dia mifanohitra amin'ilay fironan'ny sasany izay manome an-kahalalahana sy manohana ireo izay akaiky azy ihany, azontsika jerena sy ahazoana tombony izany. Izany no fahalalan-tanana tsy misy fitiavan-tena ambadika.

Ny fandinihana akaiky kokoa ny Asa 11:27-30 dia manambara amintsika fa ilay fanangonana dia tsy ho fanaovana vonjy ranovaky ihany no tanjony. Tsy voafetra tany Jerosalema any Jodia ihany ilay mosary fa *“eran'ny tany rehetra”*. Azo antoka fa saika nanerana ny fanjakana Romana iray manontolo izany. Tamin'ny toerana rehetra no nilàna vonjy ranovaky saingy ho an'ny Fiangonana tany Jerosalema no nangatahin'I Paoly izany tamin'ny fomba manokana. Inona no mety ho

anton'izany? Ny anjara asan'ny Fiangonana tany Jerosalema, ilay fiangonana reniny, no afaka manazava izany fiheverana manokana izany. Nanana anjara asa hiankinan'ny aina teo amin'ny arapanahy, ara-pitantanana sy arak'asa misionera ny Fiangonana tany Jerosalema tao anatin'ny Fiangonana Kristiana vao teraka. Noho izany, ireo anjara birikin'ireo fiangonana rehetra ho an'I Jerosalema dia tsy ho vonjy ranovaky fotsiny fa mba hahazoana antoka fa afaka manohy ny andraikitra amin'ny maha vata-tena mpitantana nankinin'Andriamanitra taminy ny Fiangonana tany Jerosalema.

Manana andraikitra roa tsy misaraka ihany koa isika amin'ny fitantanana ireo fananana nomen'Andriamanitra antsika: ny fiahiana ireo sahirana ary ny fampandrosoana ny asan'Andriamanitra. Maro ireo izay manan-tombontsoa tsy hipetraka any amin'ny toeran'ny mosary mihitsy, kanefa eto amintsika mandrakariva ireo malahelo sy sahirana (Marka 14:7). Nisy mpanoratra tsy fantatr'anarana iray nanoratra ireto teny ireto mahakasika ny andraikitsika eo anivon'ny fiaraha-monina: *“Raha ao an-dohanao fotsiny, fa tsy eo amin'ny Tananao ny maha-Kristiana anao, dia tsy mankaiza ny tombambidin'izany.”* Mazava ihany koa fa *“Napetrak'Andriamanitra eo am-pelatanan'ny mpanompony ireo fitaovana mba hampandroso ny asany any an-tokantrano sy ny iraka any ampitan-dranomasina”* (*The Review and Herald*, Dec. 23, 1890).

Vakiantsika ao amin'ny 2 Korintiana 8:10b ny valiteny voalohany nasetrin'ny Fiangonana tany Korinto tamin'ny antson'I Paoly, *“satria tsy ny fanaovana ihany, fa ny fikasana koa aza dia efa natombokareo teo alohan'ny sasany hatry ny taon-itsy”*. Toa nikiky ny fahavononan'ny Kristiana hanome anefa ny fandehanan'ny fotoana. Ao amin'ny 2 Korintiana 9:3-5 I Paoly dia maneho ny fanahiany sasany ny amin'ny fahavononan'ny Fiangonana amin'ny fanangonana manaraka. Tsy fantatsika amin'ny antsipiriany izay niseho teo anelanelany teo. Ny azo antoka dia hoe nanova ny fahavononan'ny mpino hanome ho an'ny Fiangonana tany Jerosalema ny fiovan'ny taona na ny vanin'andro. Ary eto I Paoly dia mangataka amin'izy ireo mba ho mpanome amin'ny vanin'andro rehetra. Ahoana ary no hiakarantsika avy amin'ny toeran'ny mpanome arakaraky ny fihetseham-po na ny toe-javatra, ho amin'ny toeran'ny mpanome mandritra ny fiainana, mpanome tsy tapaka?

Fizarana II: Ny Fahasoavan'Andriamanitra

Ho fanairana ny faharisihan'ny Fiangonana tao Korinto, fa tsy ho fanaovana antso, no nizaran'ny Paoly ny ohatra nasehon'ireo Makedoniana sy ny hery ahafahana manome amin'ny vanin'andro rehetra. Manako mafy mihoatra noho ny toriteny sy ny antso matetika, ny fijoroana vavolombelona sy ny fanehoana ohatra. Izany no antony ambadik'ireo tatitra maneran-tanintsika ao amin'ny Sekoly Sabata.

Vakiantsika ao amin'ny 2 Korintiana 8:1 *“Ary ampahafantarinao anareo, ry rahalahy, ny fahasoavan'Andriamanitra izay nomena tao amin'ny fiangonana any Makedonia.”* Makedonia dia ilany avaratra amin'ny Grèce ankehitriny. Nanorina fiangonana tao amin'ireo tanànan'I Makedonia I Paoly dia i Filipia, Tesalonika ary Beria.

Ny lohahevi-dehiben'io fizarana io dia ny fahalalan-tanan'ireo fiangonana tany Makedonia. Mahaliana fa tsy izay nomen'izy ireo no nanombohan'I Paoly, fa *“ny fahasoavan'Andriamanitra”* izay noraisiny. Ambaran'I Paoly amin'ny vahoakan'I Korinto fa nandray ny fahasoavan'Andriamanitra, fanomezana avy amin'Andriamanitra ireo Makedoniana. Inona no

fanomezana noraisin'izy ireo avy tamin'Andriamanitra? Nandray fananana ara-materialy izay maneho ny anton'ny fahalalan-tanany ve izy? Tsy dia izay loatra.

Voalohany, ny fanomezana izay noraisiny dia ny fanahin'ny fanomezana, ny fanahin'ny fahalalan-tanana sy ny fitiavana mizara. Ny olombelona lavo dia manana fironana tsy hahalala afa-tsy ny tenany ary tia tena, na manao ahoana na manao ahoana habetsaky ny eo am-pelatanany. Tena resy lahatra amin'io zava-misy io mihitsy ny devoly ka sahiny ny nametraka ity fanontaniana ity tamin'Andriamanitra mahakasika ilay patriarka malaza ao amin'ny Joba 1:9, “*Moa tsy fanantenan-javatra va no atahoran'I Joba an'Andriamanitra?*” Zatra manao zavatra mba ahazoana tambiny isika; mba hahazoana na mba hihazonana tambiny. Tsy hoe nanome izay hananany ireo Makedoniana satria hoe mpanome “kalazalahy” izy ireo, fa satria nataon'Andriamanitra tao aminy izany fahafaha-manao izany, izany no Fahasoavany ho azy ireo. Izany fahasoavana izany ihany koa no nanova an'I Zakaiosy ho lasa malala-tanana indrindra tao Jeriko. Omen'Andriamanitra antsika ny hery ahafahana manome.

Mendrika ny homarihana ihany koa fa io teny hoe “fahasoavana” io ihany no hanoritsoritana ny fanomezana na anjara biriky nataon'ireo Makedoniana (2 Kor. 8:6, 7; 2 Kor. 9:8; 1 Kor. 16:3). Ny fahasoavan'Andriamanitra dia tena ilaintsika hananana raha tiantsika ny ho lasa loharanom-pahasoavana ho an'ny hafa. Ny fahafahana manome, ny fironana hanome ary ilay fihetsika manome dia samy fanomezan'ny fahasoavana avy amin'Andriamanitra daholo.

Mba hanampiany ny mpamaky hahatsapa ny akon'ny fahasoavan'Andriamanitra tamin'ireo Makedoniana dia soritsoritan'ny Paoly ireo fanandraman'ny fitantanan'ny ao ambony izay nandalovan'ireo mpino ireo. Vakiantsika ao amin'ny 2 Korintiana 8:2, “*Fa tamin'ny fahoriana be nizahan-toetra azy no nitomboan'ny hafaliany, ary ny hamafin'ny fahantrany no nampitombo ny haren'ny hitsim-pony.*” Miorina eo amin'ny fampifanoheran-teny (contraste) kanto dia kanto anankiroa io andalan-teny io. Voalohany, ilay fahoriana be dia milaza ilay fanenjehana izay niaretan'ny Makedoniana noho ny finoany. Miresaka ny amin'ny fanadrohadroana ataon'izao tontolo izao amin'ny vahoakan'Andriamanitra io. Nitombo hafaliana tao anatin'ny fahasambarana izy ireo, raha tokony ho kivy vokatr'io toe-javatra io. Izany no herin'ny fahasoavan'Andriamanitra. Faharoa, ilay fizahan-toetra dia nahatonga ireo Makedoniana ho ao anatin'ny “*fahantrana mafy*” izay midika ara-bakiteny hoe “fahantrana hatrany amin'ny farany lalina”. Fantatra tsara tao amin'ny fanjakana Romana fa faritra manan-karena sy mamokatra I Makedonia. Vao maika nangidy kokoa ny nizaka izany fahantran'ny mpino tao Makedonia izany, raha dinihana araka io tontolon-kevitra io. Na dia teo aza anefa ny tsy fahampian'ny teo am-pelatanan'izy ireo dia nanan-karena fahalalan-tanana ireo Makedoniana raha ny hevitr'I Paoly. Izany no herin'ny fahasoavan'Andriamanitra.

Inona ary no anton'ny fifalian'izy ireo? Vakiantsika ao amin'ny Asa 20:35 “*...ka hahatsiaro ny tenin'I Jesosy Tompo, izay manao hoe: 'Mahasambatra kokoa ny manome noho ny mandray.*” Misy tokoa ny fahasambarana rehefa manome. Ny fikarohana vao haingana nataon'ireo mpahay siansa enina tao amin'ny Oniversiten'I Zurich (*Nature Communications, 11 July 2017*) dia naneho fa misy mifandray mivantana ny fahalalan-tanana sy ny fahasambarana. Ny fanadihadiana ireo izay nanam-pikasana hanome dia naneho fa miasa kokoa ny lafiny ao amin'ny atidohan'izy ireo izay mifandray amin'ny fahasambarana, noho ny an'ilay sokajy hafa izay tsy nanapa-kevitra hanome.

Tetsy ankilany kosa anefa dia lasa sarotra ho an'ireo olona tao Korinto ny hanohy hanome. Maneho

loharano fankaherezana ho an'ny mpino rehetra ny fampianaran'I Paoly mahakasika ny "fahasoavan'Andriamanitra". Miaiky mihitsy izy fa toa tsy mandeha ho azy ny fitiavana manome indraindray. Tsy mifanaraka amin'ny maha izay antsika amin'ny mahaolombelona antsika ny fahalalan-tanana. Nanova ireo Makedoniana mahantra sy nenjehina ho lasa mpanome am-pifaliana sy tsy ampoizina ny fahasoavan'Andriamanitra. Tena misy ary mahomby ny hery ahafahana manome amin'ny vanin'andro rehetra.

Azon'ny tsirairay avy amintsika raisina ihany koa ilay fahasoavana niasa tao amin'ireo Makedoniana. Manoratra izao teny izao I Paoly ao amin'ny Efesiana 4:7, "*Fa samy nomena ny fahasoavana araka ny ohatry ny fanomezan'I Kristy avy isika rehetra.*" Nandoa ny sarany fenon'ny fanomezan'ny fahasoavana Kristy. Ahoana no ahafahako sy ahafahanao mandray io fahasoavana io? Vakantsika ao amin'ny 2 Korintiana 8:5, "*Ary tsy araka ny nantenainay, fa ny tenany no natolony ho an'ny Tompo aloha, dia vao ho anay koa noho ny sitrapon'Andriamanitra.*" Nanolotra ny tenany ho amin'ny hery sy ny fiahian'Andriamanitra aloha ireo Makedoniana. Izay izy vao afaka nanatanteraka ny sitrapon'Andriamanitra, ilay Mpanome Lehibe. Manoritsoritra ny loharano nipoiran'io hery ahafahana manome tao amin'ireo Makedoniana io I Ellen White amin'ny alalan'ireto teny ireto: "*Ny fahavononana hanao sorona nasehon'ireo mpino Makedoniana dia hita **vokatry** ny fanoloran-tena amin'ny fo manontolo*" (*Acts of the Apostles*, p.343). Rehefa manolotena tanteraka ho an'Andriamanitra isika, dia reseny ny fitiavan-tena ao anatintsika. Roasin'ny faharesen-dahatra fa Andriamanitra no Mpanome, ilay tahotra hanome.

Fizarana III: Ny Fomba fanome nasehon'ireo Makedoniana

Rehefa avy nizara ilay hery ahafahana manome izay noraisin'ireo Makedoniana tamin'Andriamanitra I Paoly, dia manome antsipiriany mahakasika ny fomba fanome nasehon'ireo Makedoniana indray izy. Naseho ho toy ny idealy ho an'ny mpino tao Korinto sy ny mpino mandritra ny taranaka rehetra io. Vakantsika ao amin'ny 2 Korintiana 8:3, 4, "*Koa vavolombelona aho fa araka ny zakany, eny, mihoatra noho ny zakany aza, sady araka ny sitrapony ihany no nanomezany, sady nangataka mafy taminay koa izy mba havelanay hikambana amin'izany fanompoana ho an'ny olona masina izany.*"

Araka izay zakany

Araka ny habetsahan'ny noraisiny no nanombanany ny fanomezany fa tsy araka izay nomeny. Tsy nampitaha ny tenany tamin'ny hafa izy ireo raha nanome. Rehefa mahita ny hafa manome betsaka isika, dia mety hihevitra fa tsy dia tokony hanome intsony isika. Rehefa mahita ny hafa manome kely isika, dia mety hihevitra fa be loatra no omentsika. Farany, rehefa tafiditra ao anatin'ny lalaon'ny fampitahana ny olona iray dia miafara amin'ny fanomezana kely kokoa noho izay tena tokony ho azony omena tokoa izany. Antsoina isika mba hanao kajy ny fanatitra ataontsika arakaraka, izany hoe manaraka isan-jaton'ny vola niditra tamintsika, izay no atao hoe manome araka izay zakantsika.

Mihoatra noho izay zakany

Tsy hoe nanome izy ireo rehefa avy nanokana izay nilainy. Tsy hoe tao amin'ny ambim-bavany io. Tsy azo antoka ho nanana ambim-bavaka akory aza izy ireo! Nanome tao anatin'ny tsy fisiana sy

tsy fahampiana izy ireo. Mamporisika io fihetsika io ho an'ny Kristiana I Ellen White:

“Ny tsy fisiana fandavan-tena ao anatin'ireo miseho ho Mpanara-dia an'Andriamanitra, dia tsarainy ho toy ny fandavana ny anarana hoe Kristiana. Ireo izay miseho iray amin'I Kristy ary maneho ny faniriana feno fitiavan-tena ao anatin'ny, amin'ny fitafiana, fanaka, sakafo lafo vidy, dia Kristiana amin'ny anarana fotsiny. Ny atao hoe Kristiana dia manahaka an'I Kristy.” (Review & Herald, Oct. 13, 1896) Mba ahafahana mampihatra an'io fanambarana io ankehitriny, dia mety misy zavatra hafa azontsika hanampiana an'ilay lisitra hoe fitafiana, fanaka ary sakafo. Ny tsiambaratelon'ny *“manome mihoatra noho izay zaka”* dia ny fametrahana ilay omena ho lohalaharana ao amin'ny lisitry ny fandania, ary miaina araka ny teti-bolanao manokana na ny an'ny ankohonana.

Araka ny sitrapony

Ny fihetsika manome dia vokatry ny safidy, ary fanapahan-kevitra. Tsy vokatry ny haitraitra na fihetseham-po io. Diso ny fiheverana fa ny fanatitra an-tsitraro dia midika hoe azo ekena raha misafidy ny tsy manome ilay mpino. Ny fanatitra an-tsitraro dia midika hoe manome, araka ny faneren'ny fo nohavaozina, mifanaraka amin'ny fidiram-bolantsika. Tsy heverina ho fanerena izany.

Antso handray anjara

Ny fihetsika manome dia noheverin'ireo Makedoniana ho tombotsoa izay tsy tokony holavin'izy ireo mihitsy. Tsy nitaraina izy ireo noho ny antso iray hafa fa tsapany hoe fahafaha-manao miverimberina ahafahana miara-miombon'antoka amin'Andriamanitra io toe-javatra io.

Famaranana

Tsy mandeha ho azy amin'ny taranak'olombelona ny hoe manome amin'ny vanin'andro rehetra. Fitsipika mifehy ireo izay nanao fanandramana ny fahamarinan'I Kristy kosa anefa io: *“fa ny marina kosa manome ka tsy mba mahihitra.”* Zarain'Andriamanitra amin'ireo izay milefitra amin'ny Fitarihany ny fahasovan'ny fihetsika manome. Tahaka ireo Makedoniana, dia afaka ny hovana ho lasa mpanome malala-tanana sy sambatra ihany koa isika.

Aniel Barbe

Ministeran'ny Fitantanam-piainana Kristiana, SID